

[Wihjelm.]

områder er ikke mulig efter disse oplysninger, men det kan skønsmæssigt anslås, at ca. 50 pct. af beskæftigelsen vil falde inden for byggefagene ekskl. rør- og blikkenslagerfaget, mens hovedparten af de resterende 50 pct. vil falde inden for jernindustrien plus rør- og blikkenslagerfaget – begge dele med en betydelig andel for ufaglærte inden for de pågældende hovedområder.

Nettoinvesteringerne er ikke nogen helt dækkende betegnelse for de angivne tal. Tallene fremkommer ved, at der fra bruttoinvesteringerne er fratrukket ca. 75.000 kr. for hver helårsbeskæftiget, hvilket skønsmæssigt svarer til besparelsen på arbejdsløshedsunderstøttelse og sociale budgetter, korrigeret for ændringer i indkomstskatte- og afgiftsprovenu. Der er ikke taget hensyn til, at energibesparelserne indtræder gradvis allerede i fire års perioden, hvilket ville gøre nettoinvesteringerne endnu mindre (i alt for perioden ca. 7 mia kr.).

Energikvantummet, angivet i mill. Gcal i 1981, bygger på oplysningerne i regeringens energiplan og repræsenterer oliebesparelsen ved den pågældende energibesparelse/alternative energiforsyning. For naturgassens vedkommende er tallet dog holdt langt lavere end i regeringens opgivelser, hvilket skyldes, at vi ikke er indforstået med, at et så værdifuldt råstof som naturgas uhæmmet skal anvendes som brændsel. Tallene angiver i øvrigt den årlige besparelse på importerede energiråstoffer som følge af de i den samlede fire års periode gennemførte projekter.

Valutabesparelsen er beregnet på grundlag af en gennemsnitlig Gcal-pris på 40 kr., svarende til opgivelserne i energiplanen. Det ses, at der som følge af fire års periodens projekter vil opnås en varig valutabesparelse på ca. 3 mia kr. årligt. Det er her forudsat, at naturgassen erhverves uden brug af fremmed valuta, hvilket der næppe er garanti for uden ekspropriation.

Den faktiske besparelse på hele energiregnskabet fra og med 1981 vil være 3 mia kr. årligt som opstillet valutabesparelse, korrigeret for udgifterne ved indvinding og levering (ab platform) af den forudsatte mængde naturgas. Dette giver en faktisk nettobesparelse på 2-2½ mia kr. årligt, afhængigt af den ansatte pris for naturgas ab platform.

Når de foreslåede projekter samfundsøkonomisk bliver så fordelagtige (varige besparelser på 2-2½ mia kr. årligt efter 4 år med reelle

nettoinvesteringer på gennemsnitligt ca. 2 mia kr. årligt), hænger det sammen med, at det ved opstilling af nettotallene er forudsat, at *alternativet er arbejdsløshed*. Denne forudsætning forekommer os realistisk for de nærmeste år, og det er en af grundene til, at vi foreslår opbygningen af den alternative energiforsyning koncentreret i denne periode, idet *nettoudgifterne ved projekterne derved halveres*.

Set i relation til de direkte statslige indtægter og udgifter er projekterne endnu mere fordelagtige. *Fra statskassens synspunkt er der tale om en overskudsforretning, selv i den periode investeringerne står på*. Som forslagene er udformet, er det kun investeringerne i naturgasanlæg, der påhviler staten, dvs. gennemsnitligt knap 1,5 mia kr. årligt. Samtidig mindkes arbejdsløsheden med gennemsnitligt 47.000 årligt, hvilket for hver beskæftiget giver staten besparelser på arbejdsløshedsunderstøttelse og socialforsorg samt merindtægter ved øget indkomstskatte- og afgiftsprovenu på tilsammen ca. 75.000 kr., i alt godt 3,5 mia kr. årligt. *I de fire år, udbygningen står på, vil det således forbedre balancen på statsregnskabet med gennemsnitligt 2 mia kr. årligt*.

Uanset hvordan udgifter og overskud fordeles sig mellem stat og elselskaber og private, så står tilbage, at *den samfundsmæssige nettoinvestering på ca. 7 mia kr. i løbet af fire års perioden skal finansieres*. Det skal understreges, at det kun er en mindre del af dette beløb, der udgør noget egentligt problem, nemlig den del, der svarer til *importandelen* i disse investeringer. Nettoimporten kommer næppe op på 1 mia kr. i årligt gennemsnit. Det kan på ingen måde virke afskrækkende, sammenholdt med fordelene, men jeg skal alligevel kommentere det lidt mere udførligt. For en kortsynet betragtning kan det forekomme malplaceret at stille forslag, som forudsætter øget betalingsunderskud netop nu, hvor betalingsunderskuddet og gældsstiftelsen i forvejen er rekordhøj. Imidlertid må vurderingen af sådanne størrelser efter VS' opfattelse afhænge af, *hvordan* de opstår, henholdsvis *hvad* de anvendes til. Et dundrende betalingsunderskud, som skyldes masseimport af personbiler, som i sig selv giver anledning til et varigt og forøget betalingsunderskud (som følge af brændstofimport og udskiftning), kan f.eks. ikke sammenlignes med et midlertidigt betalingsunderskud, som på lidt længere sigt bidrager til en varig forbedring af betalingsbalancen, som tilfældet er med de